

[Madsen-Mygdal.]

ikke blot i Produktionen, men ogsaa i Om-sætningen — har rørt ved en Vare, ryger den op i dette høje Prisniveau. Jeg forstaaer meget vel, at Arbejderne siger: Skal vi ned med Lønnen, maa den gaa ned over hele Linien, det ene Fag kan ikke gaa ned og det andet holde Lønnen oppe. Men vi har jo ogsaa disse mægtige Organisationer, som er i Stand til at sørge for, at det skete over hele Linien. Jeg forstaaer meget godt, at Arbejderne siger: Skal vi gaa ned, maa Mellemandleren ogsaa gaa ned.

Men der er en Fejl i Betragtningen; Arbejderen tror, det er den enkelte Mellemandler, der tager hele Fortjenesten; han glemmer, at ogsaa Arbejdslønnen og 8 Timers Dagen gaar med ind i Distribueringen. Jeg kan betro det høje Ting, at jeg sammen med andre Landmænd, der bor i Københavns Nærhed, har drøftet dette meningsløse Forhold, at Mælken her skal koste 2½ Gang saa meget, som Landmændene faar for den, og vi har i Alvor overvejet Sagen og sagt: Det maa kunne lade sig gøre at sælge Mælken billigere. Vi har aldrig gjort Forsøget, for naar vi har set, hvad Omkostningerne var, saa snart vi kom indenfor Københavns Grænse — de handlende, som skal besøge Arbejdet, Butikslejen, som skal betales med de nuværende Bygeomkostninger —, har det ikke været muligt at foretage denne Fordeling. Ja, der er vel nok nogle Detailhandlere, som tjener noget, nogle maa-ske ogsaa meget, men jeg tror ikke, det er saadan, at det er noget ganske urimeligt. Det ligger i hele Systemet.

Hvis man foretager det Tankeeksperiment — men jeg indrømmer, der er et langt Stykke Vej, inden det bliver til Virkelighed —, at vi havde 1914-Priser paa Landet og havde offentlige Budgetter efter 1914-Priser — vore Udgifter forøgede i Forhold til Folkemængden, det har jeg ikke noget imod — og 1914-Lønninger, saa kan enhver se, at saa vilde Landbruget have gode Tider. Derfor sagde jeg ogsaa før — det ærede Medlem Hr. Fisker har misforstaaet mig, i hvert Tilfælde vilde jeg have sagt —, at Lønningerne behøver sikkert ikke at blive nedsat i samme Omfang, fordi netop Produktionsevnen og Indtjenings-evnen er saa meget større; Landbruget kan sikkert betale en højere Løn i Dag end

i 1914, derom er der ingen Tvivl, men det er ikke sagt, at det kan betale den dobbelte Løn.

Naar det ærede Medlem Hr. Fisker angaaende Landbrugets Lønninger sagde, at de var urimelig lave, saa er det noget, man hører alle Vegne; man tager disse lave Tal, men naar man tænker paa de Udgifter, en Arbejdsmand, der lever og virker her i København, har, og sammenligner det med de Udgifter, som en Arbejder paa Landet har, maa man sige, at den sidste maaske snarere er bedre stillet end Industriarbejderen. Han er sikret fast Arbejde hele Aaret rundt, der er ikke en eneste arbejdsløs Dag for ham, saaledes er Kontrakten; det skal man ogsaa tage i Betragtning, det gør en stor Forskel, om man er ansat paa den Maade, at man pludselig kan blive sat ud af Arbejde en Uge; endvidere har han Bolig fuldstændig frit, og dette er jo ikke noget ringe, det maa man ogsaa lægge til; hvis det er 1 000 eller 800 Kr. i København, betyder det jo ikke saa lidt; han faar Levnedsmidlerne uden den Prisfordyrelse, som alle københavnske Arbejdere maa betale, han er fri for disse mægtige ugentlige Kontingenter, som maa lægges paa Lønnen og er med til at holde det hele oppe.

Naar jeg tager det alt sammen i Betragtning, naar jeg ser paa de Arbejdere paa Landet, jeg kender, saa er Forskellen den, at de har en længere Arbejdstid, og deres Koner maa arbejde med, men jeg tror, at i mange Tilfælde har de en højere Realløn, end deres Kolleger, Industriarbejderne, har i Byerne.

Det er maaske ikke ens over hele Landet, der er Forskel. Jeg ved godt, at det er de smaa Tal, som er fremme paa Møderne, men man lægger ikke Mærke til, hvad der er ved Siden af dem, og derfor er Forholdet ikke saa simpelt. Jeg siger heller ikke, at Lønnen skal ned til det halve, men jeg siger, at det er ganske givet, at en Tilpasning maa finde Sted, og hvis man nægter at tage denne Tilpasning, kan det ikke nytte, at man bliver forbavset over, at der opstaaer Arbejdsløshed her i Landet, den kommer ganske af sig selv.

For øvrigt er det for Landbrugets Vedkommende slet ikke selve de Arbejdslønninger, der der skal betales, som tynger, det er de Lønninger, der findes i andre